

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inserte) se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h. za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 172.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, dne 31. julija 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Revolucija na Španskem in Maroko.

Na Španskem je začelo novo, morda zadnje dejanje velike tragedije, katero bi lahko imenovali: Konec klerikalnofeudalne Španije. — Naravnost lahkomišljeno se je spustila španska vlada v boj s Kabili in Mauri, katerim je hotela pokazati svojo moč ter je po starem načinu evropskih „kulturträgerjev“ kaznovati za to, ker so 8. t. m. ubili šest delavcev na železniški progi, katero zidajo španski kapitalisti od Melille, glavnega mesta španske kolonije na severnem bregu Afrike do rudnikov, katere so kupili na ozemlju plemena Rif. Mislili so si, da pojde to pot tudi tako gladko, kakor po navadi pri takih „kazenskih ekspedicijah“, a to pot so se hudo zmotili. Kazenska ekspedicija proti Kabilom in Maurom se je spremenila v usodopolni smrtni boj španske vlade za zadnjo svojo kolonijo na marokanskem ozemlju in mogoče tudi v zadnji smrtni boj starega vladnega sistema na Španskem proti gladnemu narodu, ki se je že nasitil stare tiranije in izsesavanja od strani privilegiranih stanov in ki odločno zahteva več političnih pravic in socialne ravnopravnosti. Kak bode konec tega boja, kdo bi mogel to danes vedeti. Eno je gotovo. Španija, katere dosednji mogotci so hoteli zavladati nad Mauri, bode zgubila svoja afriška posestva, do kakih prevratov pride doma, na domačih tleh, je nemogoče uganiti. Gotovo je pa že danes jedno, da če tudi vlada, oprta na vojsko, revolucijo v deželi uduši, ne bode mogla vzdržati sedanjega sistema. Morala se bode udati splošni zahtevi po politični svobodi in socialni pravičnosti.

Vsa stvar se je začela tako-le: Nekateri španski in francoski kapitalisti in sicer: „Compagnia española de Rifa“ in „Severnoafriška družba“ sta

izkoristili zmešnjave, ki so vladale na Marokanskem v zadnjih letih na ta način, da sta kupili od nekega pretendenta na marokanski prestol po imenu Bu Hamara, ko je za nekaj časa strgal vladno v rifskega okraju nase, velika zemljišča za ceno 1.200.000 frankov. Na teh zemljiščih so bogati rudokopi, ki so obetali španskim in francoskim kapitalistom velikanske dohodke. Bu Hamara je prodal nekaj, kar ni bilo nikdar njegovo in do česar ni imel niti najmanjše pravice. Domo rodno prebivalstvo je tudi prav odločno protestiralo proti tej „prodaji“, toda kapitalisti so si mislili: „Pravica sem, pravica tja, to nas nič ne briga; rudniki so v naših rokah in da ostanejo naši, zato bodo skrbeli španski bajoneti in topovi; mi tega plena ne damo več iz rok.“ Dokler so se pristaši Mulaj Hafida in Abdul Aziza bojevali med seboj, ni evropskih kapitalistov in njih „posesti“ nikdo resno motil. Ko je pa Mulaj Hafid svojega tekmeča premagal ter bil splošno priznan za legitimnega vladarja v Maroku, ni hotel, kar meni nič tebi nič, dotične prodaje odobriti, to tem manj, ker je celo mogočno pleme Kabilov tako odločno protestiralo proti temu. Začela so se dolga pogajanja s špansko vlado, katera je nastopila kot pokroviteljica evropskih kapitalistov. Sultan Mulej Hafid je poslal posebno poslanstvo v Madrid, da bi se s špansko vlado pogodilo. Pogajanja so se vlekle, kapitalisti pa niso hoteli počakati konca in so na svojo pest nadaljevali zgradbo železnic iz Melille do svojih na tako čeden način pridobljenih zemljišč in rudnikov. To je Kabilo še bolj razdražilo. Napali so 9. t. m. španske delavce in se zakleli, da ne bodo v boju nehali, dokler zadnji Španjolec ne zapusti marokanskih tal.

Poveljnik španske posadke v Melilli, ki je štela takrat 4000 mož, je koj začel preganjati napadalce, sledil

jim je na marokansko ozemlje, požgal nekoliko vasi meneč, da bodé ta eksemplarična kazen zadostovala in da so ti kabilski „divjaki“ vstrahovani, toda to pot se je zmotil. Kabili in Mauri so bili pripravljeni, proglasili so „sveto vojsko“ proti Špancem, kateri so bili prisiljeni, umakniti se v Melillo.

Melilla je le slabo utrjeno mesto ter ni pripravljeno na resen napad. Glavno oporo melillske posadke tvori venec malih trdnjav, ki obdajajo v veliki razdalji mesto samo. Mauri in Kabili nimajo topov, oboroženi so pa z izvrstnimi puškami ter so izborni strelci. Njih število je že nad 20 tisoč, v kratkem bo pa naraslo na 40 morda na 60 tisoč, kajti pridružila se jim bodo vsa plemena, saj si vse prebivalstvo želi končno obračunati s Španci, ki so že pet let v njih deželi in ki z domačini na tak grd način postopajo. Domo rodci so sklenili okrog Melille obroč, ki se čedalje bolj oza. Njih taktika je, prodreti venec trdnjavic ter tako odrezati Špancem pot v Melillo. Španske posadke malih okrožnih trdnjavicah bi bile kmalu izstradane ter bi se morale vdati, mesto samo pa, ki je le slabo utrjeno, bi se tudi ne moglo več braniti.

Španski poveljnik podmaršal Marino je spoznal nevarnost svojega položaja, zahteval je, naj se mu takoj pošlje vsaj 40 tisoč vojakov iz Španije. Vlada je začela naglo pošiljati vojake v Afriko, toda ljudstvo, ki je samo stradano in izmučeno, se ni moglo navdušiti za to vojsko na korist par kapitalistom. Vlada je sicer izjavila, da to ni vojska, temveč le mala „kazenska ekspedicija“ proti upornim Kabilom in Maurom, katere treba zopet malo strahovati. Toda špansko ljudstvo nima smisla tudi za kazensko ekspedicijo in odločno zahteva, naj se vsako vojno podjetje opusti. Vlada se tem zahtevam ni hotela vdati in je hotela čimprej spraviti potrebne čete na bojišče. Da bi ljudstvo pomirila, je prepovedala

listom objavljati poročila iz Melille in je uvedla najstrožjo cenzuro vseh telegramov iz Afrike in inozemstva. Toda to je prebivalstvo še bolj razburilo in odpor proti marokanski ekspediciji tako povečalo, da so ljudje začeli napadati in vstavljati vlake ter siloma odvajati vojake, namenjene na bojišče.

Razburjenost raste in se širi iz mest po deželi; ljudstvo trga šine z železniških nasipov, razstreljuje mostove, da bi onemogočilo prevažanje vojaških čet, ogorčenost se obrača proti vladi, dinastiji in samostanom. Napovedana je splošna stavka . . .

Kralj, ki je bil z rodbino v morskem kopelju v S. Sebastianu, je podpisal dekret, s katerim je ustavnost suspendirana, v upornih mestih in provincah proglašeno obsedno stanje. Sam se z rodbino vrača v Madrid, vojaštvu je pa dal povelje, da naglo dela, da upor uduši . . .

Kako bo ta kriza končala? Vlada in kralj se moreta zanašati samo na častništvo, moštvo svojih poveljnikov ne spoštuje, v Afriki celo strelja nanje, doma se pa celi bataljoni bratijo z uporniki. V obupnejšem položaju ni bil zlepa kdo kakor kralj Alfonso in njegova vlada. Hoteli so pred vsem svetom pokazati svojo moč, dokazati, kako se je stari sistem, ki je bil v vojski z Zjedinjeni državami poražen, zopet okrepil. Hoteli so braniti interese par kapitalistov proti Kabilom in tu jih je zadela usoda. Stara Španija se podira, klerikalno-feudalni sistem pada v grob. Želeti je, da bi se iz te katastrofe porodila španskemu narodu boljša, srenejša bodočnost, da bi se rešil iz politične, kulturne in gospodarske sužnosti, v kateri jo je držal stari sistem, in stopil končno v vrsto svobodnih, naprednih narodov.

Zahtevajte „Narodni Dnevnik“ v vseh gostilnah in kavarnah!

LISTEK.

Mladi kralj.

Pravljica. Spisal Oskar Wilde. — Iz angleščine prevel T. A. L. Konec.

In ko ga je zagledal stari škof, da prihaja v pastirski obleki, je vstal začuden s svojega trona, stopil mu nasproti in rekel: „Sin moj, ali je to kraljevsko oblačilo? Kje je krona, da te kronam žnjo, in kje žezlo, da ti ga potisnem v roko? Resnično, ta dan naj bi bil za te dan veselja in ne dan ponižanja.“

„Ali se naj veselje oblači v tkano trpljenja,“ je vprašal mladi kralj. In pripovedoval mu je troje svojih sanj. —

In ko jih je škof slišal, je nagnal obrvi in rekel: „Moj sin, star mož sem in v zimi svojih dni in vem, da se po širokem svetni godi mnogo zlih reči. Divji roparji prihajajo z gora, odnašajo otročice in jih prodajajo

jajo Mavrom. Levi leže in preže za karavanami in napadajo kamele. Divji mrjasci rujejo žito v dolini in lisiče objedajo trto po goricah. Piratje opustošajo nabrežja, sežigajo ribiču ladje in mu ropajo mreže. V solnih močvirjih živijo gobovi; njihove hiše so spletene iz bičja in nikdo jim ne sme blizu. Berači se plazijo po mestu in s psi požirajo svoj kruh. Ali moreš storiti, da bi se vse to ne zgodilo? Ali bi si rad izbral gobovega, da leži s teboj v eni postelji. Ali bi si berača posadil k svoji mizi? Ali naj bi lev storil, kar mu zapoveš? Ali naj bi te ubogali divji mrjasci? Ali ni on, ki je vstvaril bedo, modrejši od tebe? Zato se ne hvali zaradi tega, kar si storil. Ne, zapovedujem ti, da pojdeš nazaj v grad in razgrneš veselje čez svoje lice in oblečeš svoje telo v oblačilo, ki se spodobi kralju. In z zlato krono te ovenčam in položim ti v roke biserno žezlo. Na svoje sanje pa ne misli več. Prevelika je beda sveta, da bi jo mogel en sam mož nositi, in

pretežko je trpljenje sveta, da bi jo srce pretrpelo.“

„Na tem kraju tako govoriš,“ je vprašal mladi kralj in stopal mimo škofa in stopal po stopnjicah altarja in stal pred podobo Kristovo.

Stal je pred podobo Kristovo, in na njegovo desno in na njegovo levo so bile prekrasne zlate posode, kelih polni rumenega vina in fijeole s svetlim oljem. In pokleknil je pred podobo Kristovo in visoke sveče so svetlo gorele pred tabernakelnom z dragulji posutim in oblaki kadila so se vili v ozkih, sinjih vencih po stolnici. In sklonil je glavo v molitvi in duhovniki v svojih okornih težkih, zlatih oblačilih so na tistem izginili izpred altarja.

In s ceste se je zaslišal nenadoma divji ropot in prihrumeli so noter plemenitaši z meči v rokah, s plapolajočimi perjanicami in ščiti iz bleskega jekla.

„Kje je ta sanjač“, so klicali. „Kje je ta kralj, ki hodi kakor berač? Ta

dečak, ki prinaša sramoto naši deželi? Umorimo ga. Zakaj, resnično ni vreden, da bi nam gospodaril.“

In zopet je sklonil kralj svojo glavo in molil. In ko je skončal svojo molitev, je vstal, se obrnil in jih žalosten pogledal.

In glej! Skozi slikana okna je lila nanj solčna svetloba in solčni žarki so vili okrog njega bleščeč ovoj, mnogo lepši, kakor oblačilo, ki je bilo narejeno, da bi razveseljevalo.

In iz mrtve palice so cvetele lilije, bolj bele kot biseri. Suh trn je vzbrstel in rodil rože bolj rdeče kot rubini. Bolj bele kot žlahtni biseri so bile lilije in njihova stebila so bila iz svetlega srebra. Bolj rdeče kakor krvavi rubini so bile rože in njihovi listi so bili iz čistega zlata. In stal je tam v kraljevskem oblačilu in bilo je, kot da napolnjuje prostor božja veličast. In svetniki, kakor da so se gibali v rezljanih dolbinah. V bleščečem kraljevskem oblačilu je stal pred njimi in melodije so se razlivale iz orgelj in trobentači

Vabilo na naročbo.

Slav. p. n. občinstvo vljudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo zopet ponové.

„Narodni Dnevnik“

velja za avstro-ogrske dežele:
celoletno K 25—
polletno „ 12'50
četrletno „ 6'30
mesečno „ 2'10

Za Nemčijo:

celoletno K 28—
za vse druge dežele in Ameriko:
K 30—.

Naročnina se pošilja vnaprej.

Upravništvo „Nar. Dnevnika“.

Politična kronika.

n Furor tentonicus. Pri Brandysu n. L. se je zgodilo, kakor je uradna preiskava dognala to-le: Dne 7. tm. sta se peljala dva realca iz Nemčije na kolesu proti Pragi. Pri Brandysu sta se vstavila. Eden teh je nosil zeleno čepico in z modrim in rumenim trakom; to je nekatere češke fantaline tako razžalilo, da so mu kapico zbili ter mu vzeli palico. Njegovemu tovarišu, ki ni nosil ne čepice ne trakov se ni nič zgodilo. Napadena sta se v Pragi na nemškem konzulatu pritožila. Avstrijski uradi so začeli takoj stvar preiskovati ter so dognali to kar smo navednli. Trije češki dečki se bodo morali pa zaradi tega pred sodiščem zagovarjati. Iz tega dogodka, kateri bi bil sam na sebi brez vsakega pomena so avstrijski listi in listi v rajhu napravili grozno afero.

„N. Fr. Er.“ piše dne 29. tm. naj bi se na sodišču v Brandysu spoštovalo „splošni zakon človeškosti, katerega se s plahim spoštovanjem čuva v srcu na najprimitivnejših kulturnih stopnjah“, to spoštovanje se pa po mnenju „N. Fr. Pr.“ na Češkem krši. Ta list zahteva seveda strogo kazeno na češke napadalce. Drugi manj „državniški“ listi v Avstriji in v rajhu pa naravnost nečuveno ščuvajo proti Čehom in Slovanom. Tako piše „Rhein. Westf. Ztg.“: „Poznamo sredstvo in je izdamo tudi novemu državnemu kancelarju. V Nemčiji biva 50 tisoč Čehov, ki živijo od nemškega denarja in nemške gostoljubnosti. Ker Nemci nočejo tekmovali s češkimi surovostmi (?)

svetujemo, naj državna vlada, da vrne milo za drago in tako pridobi nemštvu za v bodoče več respekta, pozove teh 50 tisoč Čehov naj se tekom 3krat 24 ur poberejo čez meje. Obe nem bi moralo sosedni habsburški državi dati uradno raznanje, da nemška oblastva niso več v stanu tukaj živeti Čehe braniti protieventualnim nasilstvom. To bi bilo edino uspešno sredstvo, ki bi morda gospodom Čehom imponiralo. Proti prevzetnosti teh Slovanov treba strogosti. Ako nas ne ljubijo, se nas morajo pa bati.“ Kaj ne da, tam, kjer odrasli možje in voditelji naroda tako pišejo, mislijo in čuvstvujejo, še niso na oni najprimitivnejši kulturni stopnji, o kateri „N. Fr. Pr.“ pridiga?

In tako v nemški Avstriji? Prachatški „Deutsch. Böhmerwald“ je napisal svojim počitniškim dopisovalcem: „Po počitnicah pa z novo, čilo močjo na lov na črno in rdečo zver in na naše zaklete sovražnike Slované.“ In kaj je z „najprimitivnejšo kulturo“ onih, ki sedaj divjajo na Dunaju in v okolici proti češkim šolam? Kaj je z onimi nemškimi zakonodajci, ki so izdelali lex Axmannkolisko in za katero zahtevajo sedaj cesarjevo potrjenje? Kaj je z dunajskim županom Luegerjem, ki je dne 30. tm. brzojavil nemškim šovinistom v Mödling, da bo storil vse, da onemogoči ustanovitev čeških šol na Dunaju in na Nižje Avstrijskem? To niso nezreli dečki, kakor so bili oni trije češki fantalini, ki nemškemu pobiču zbili burševsko čepico z glave, to so nemški žurnalisti, poslanci, politiki, glavarji velikih mest in celo mnogojezične prestolnice habsburške in vendar, — kaj je čin onih nezrelih čeških pobičev proti premišljeni brutalnosti teh nemških mož? Avstrijski državniki, v tem vidite plod svoje državniške modrosti in delavnosti, vas ni li strah svojega dela?

Ogrsko. Državni tajnik Szterenyi je imel v Brašovu govor, v katerem je dejal, da še ni prišel trenutek za splošno, jednako in tajno volilno pravico, ker te reforme narodnostne razmere na Ogrskem ne dovoljavajo. Kar se tiče delavskega zavarovanja, kani vlada popraviti nekatere nedostatke in razširiti zavarovanje tudi na trgovske in obrtne uslužbence ter na male obrtnike. Železniški tarifi bodo zvišani. Nagodba z Avstrijo je zadovoljiva. Vrednost in artiklacija samostojnega ogrskega carinskega tarifa se bo pokazala še le l. 1915., ko bo ogrsko samostojno sklepalo trgovinske pogodbe z drugimi

državami. Za samostojno banko se pa v sedanjem trenutku ne kaže preveč potegovati. Boljše se bode še s krono nekako pogoditi.

Revolucija na Španskem. V Barceloni se bojuje na barikadah. Vojaštvo strelja s topovi na barikade, revolucionarcev je neizmerno veliko palo, vendar se ne udajo in zdi se, da se bodo še dolgo vzdržali. Tudi v drugih velikih mestih se godi enako. Vlada ima tem težje stališče, ker vojaštvo odreja častnikom pokornost. Revolucija je naperjena pa tudi proti samostanom in cerkvenim mogotcem. Vlada strogo cenzurira vsa poročila v inozemstvo, vsi španski poslaniki na tujih dvorih si prizadevajo vzbuditi v tujini prepričanje, kakor bi ves upor na Španskem bil brez pomena in kakor bi ga bila že vlada popolnoma udušila. Če je to res, čemu je pa stroga cenzura poročil v inozemstvo? O zmagah vlade bi se vendar smelo svobodno poročati.

Položaj v Melilli je za Špance zelo nevaren. Podmaršal Marino zahteva 75 tisoč mož, sicer mu ne bo mogoče premagati Kabilov in očuvati mesto. Toliko vojaštva pa vlada nikakor ne more odposlati v Afriko, ker ga doma potrebuje. Španija se zanaša na svojo zaveznico Francijo in upa, da ji bo ta proti Marokancem pomagala.

Dnevna kronika.

z Nekaj o španski armadi. V Španiji je upeljana od leta 1901. splošna obvezna vojaška dolžnost; vendar pa je dovoljen odkup ali pa nadomestovanje. Španska armada šteje v miru 134 bataljonov pešcev, 112 eskadronov in 123 baterij s skupno okroglo 100.000 možmi; v vojnem času se to število lahko zviša na 330 tisoč mož in 544 topov. Kar se tiče vojne vrednosti španske armade, se mora priznati, da so častniki enotno in dobro izšolani, vojaki pa vsled svojih malih potreb in naravne utrjenosti za vojno zelo pripravljeni. Vendar pa je protivojaška in revolucionarna propaganda že zelo vplivala na duh in disciplino armade, kar najbolj pričajo zadnji dogodki.

Melilla. Mesto Melilla na Maročanskem, stari Rusadir, je z malim koščkom zemlje osvojil za Španijo že leta 1496 vojvoda Medina-Sidonija. Kabyli, ki stanojejo v tamošnjih gorah, so že stari sovražniki Španjolcev in težko gledajo tence v Melilli. Leta 1859. so tako dolgo dražili špansko posadko, da je prišlo do vojne, v kateri je španski poveljnik O' Donnel v dveh krvavih bitkah pri Tetuanu Mavre (Kabyli) grozno potolkel. L. 1883. je zopet prišlo do bojev, v katerih so rabili Španjolci 20 tisoč mož, da so pognali Kabyli iz njih pozicij. Te skušnje so pripravile špansko vojno ministerstvo do tega, da je Melillo moderno utrjilo in namestilo v mestu do 4 tisoč mož posadke. L. 1893. so Kabyli napad brezuspešno ponovili;

v teh bojih je padel tudi španski guverner, general Margallo. Maročanski sultan je moral Kabyli prisiliti, da so odložili orožje in plačati Španjolcem 20 milijonov peset odškodnine. Kakor vse kaže, bodo morali Španjolci poslati v Melillo veliko vojsko, da bodo ne-le odbili napade upornih Kabylov temveč da jih bodo poiskali v njihovih hribih in ukrotili. Kakor znano, so se tudi tokrat začeli spopadi po krivdi Kabylov, ki bi na vsak način radi izrinili Španjolce iz Melille.

Štajerske novice.

Nesramnost c. kr. državnih uradnikov. Mariborski gimnazijski ravnatelj ima kot svojo pomožno moč nekega konfuznega suplenta, ki sliši na ime Hoffer in katerega prvo delo na mariborski gimnaziji, ki je v prvi vrsti namenjena slovenskemu Spodnje Štajerskemu, je bilo, da je šel kot c. kr. uradnik ustanovljat v slovensko Kamnico podružnice nemškega „Schulvereina“. Ta nemški privandranec si je predrznil pred kratkim, ko se je obrnila slovenska stranka v neki uradni zadevi na ravnateljstvo, dostaviti v uradnem odgovoru zasebno opombo: „Privatim gestatte ich mir die Bemerkung, daß Sie wissen könnten, welche Verkehrssprache am Marburger Gymnasium ist und es hätte Ihnen nichts geschadet, wenn Sie deutsch geschrieben hätten. Prof. dr. Hoffer“. Stranka je namreč pisala slovenski. Tako daleč torej že sega nesramnost nemških c. kr. uradnikov, ki nam jih naša „pravična“ Bienerth-Stürgkhova vlada v toliki meri importira na Slovensko, da si upajo tako drzno žaliti narodni čut ljudstva, med katerim in za katero so nastavljeni in od katerega imajo svoj kruh. Mi bi si usojali uljudno opozoriti ravnateljstvo c. kr. državne gimnazije v Mariboru, naj svojo „Hilfskraft“ primerno pouči, da se na uradne odgovore ne dostavljajo sploh nobene zasebne opombe in posebno ne opombe političnega značaja in da je po § XIX. državnih osnovnih zakonov zajamčena ravnopravnost vseh v deželi navadnih jezikov v šoli in uradih, ne glede na kak „občevalni jezik“. Sicer bi pa dr. Hoffer že lahko poznal državne osnovne zakone, saj se je ves čas svojega „delovanja“ na mariborski gimnaziji bolj bavil s politiko ko s šolo. Dalje bi svetovali g. ravnatelju, naj si nastavi za svojo pomožno moč človeka, ki ne bo dajal tako konfuznih odgovorov ko dr. Hoffer. „Nedvomno dokazati“, da je zgubil svojo pamet, bi še se mogoče dr. Hofferju posrečilo, ali „nedvomno dokazati“, da je izgubil kako listino, bi se najbrž tudi njemu izjalovilo. Mogoče si misli g. profesor izgubo nedvomno dokazano,

so trobili na svoje trobente in dečki-pevci so peli.

Ljudstvo pa je padlo v strahu na kolena, in plemenitaši so vtaknili meče v nožnice in se mu klanjali. In škofov obraz je obledel in njegova roka je zatrepetala: „Kronal te je, ki je večji od mene!“ je zaklical in pokleknil pred njim!

In mladi kralj je stopal s stopnjic altarja in šel proti domu sredi množicami. Nikdo pa si ni upal mu pogledati v obličje, zakaj, bilo je kot obličje angelja.

Frischaufov dom

je zgradila Savinska podružnica Slov. planinskega društva v letih 1907 in 1908 na Okrešlju ter ga 2. avgusta 1908 slovesno otvorila. To je imenitno turistovsko zavetišče, ki je dobilo ime Frischaufov dom na čast velezaslužnemu razkritelju lepote Savinjskih Alp.

„Iznenadna krajina se razgrne, ko stopimo na Okrešelj. Za nami in

pod nami je koritasta Logarska dolina. Nad slapom Savinje smo prekoračili gornji rob navpičnih sten, ki tvorijo njen polukrožni sklep. Iznad tega roba pa se ne dvigajo pobočja naravnost proti vrhovom, ki stojijo v veličastnem polukrogu pred nami: Mrzla gora (2202 m) na severu, Križ (2429 m) na zapadu, Brana (2252 m) na jugu. Nasprotno, tla se zravnavajo in proti koči na Okrešlju stopamo po položnem površju, ki je odeto s sočno, mehko trato in nasejano s skupinami temnih smrek pomešanih s živozelenimi mecesni, s precej košatimi bukvami in bujnim jelševjem. Sredi prijazne jase stoji (za velikansko skalo) skromna pastirska koča (1380 m). Na desni, na levi in v ozadju se dvigajo v polukrogu strmo iznad tal gole, srebrnosive stene imenovanih alpskih velikanov gori do njih ostrozarisanih vrhov. Od spredaj pa nam doni na ušesa zamolklo bučanje slapa Savinje.“ (Seidl).

Legla Okrešlja je prekrasna ter prija ne le prijatelju nežne, mile po-

krajine z zeleno trato, pretkano z raznimi krasnimi, živobojnimi planinskimi cvetkami, ampak tudi ljubitelju divjeromantičnih prizorov, zlasti kadar zadnji žarki zahajajočega solca zlate fantastne tvorbe planinskega okrožja.

Frischaufov dom

je eno tretjino zidana, dve tretjini lesena zgradba, ki je 15 m dolga in 7 m široka. Pod zemljo je klet, v pritličju velika obednica, mala obednica, kuhinja in oskrbnikova soba. V prvem nadstropju je 1 soba z 1 posteljo, 2 sobi z 2 posteljama, 1 soba s 3 posteljami in 2 sobi s 4 posteljami. V podstrešju je za zdaj na 4 skupnih ležiščih 10 matracov. Do koče je napeljan vodovod.

Frischaufov dom se oskrbuje od 1. junija do konca septembra. Dobi se vino, pivo, konzerve, mleko, surovo maslo, salami in včasih sveža jedila.

A. Dohodi:

1. Iz Logarske doline. Od Piskernika hodiš po lepem potu, deloma po gozdu, deloma prodišču in paš-

nikih v 1 in pol uri (zadnji del nekoliko strm) do veličastnega slapa pod Rinko. Ob levi strani greš po le malo strmih ovinkih do brvi, potem med velikimi kladami in po stopnicah navzgor ob neprestano žuboreči vodi. Ta pot je zelo romantičen. Pred zgornjim virom se pot združi s starim in veliko daljšim potom. Od tod še 10 min. skozi bukov gozd na planoto Okrešelj. Od slapa je pol do trideset ure hoje.

V Logarsko dolino se pride: a) Rečica (postaja železnice)-Mozirje-Ljubno-Luče-Solčava; (pošta vozi do Solčave). — b) Bela (kopališče)-Pavličev vrh-Logar; 4 ure hoda, rdeča znamenja. — c) Železna Kaplja (železniška postaja)-Pastirkov vrh-Logar; 4 ure hoda, rdeča znamenja.

2. Iz Bistriške doline. Od Uršiča, kjer S. P. D. oskrbuje planinsko kočo, 3 ure precej strmo na Kamniško sedlo (po jahalni poti je dalje); tu stoji oskrbovana Kamniška koča S. P. D. Rdeča znamenja. — Od tod po sicer strmem, ali lepem, v skalovje vsekane

če se je oglašil pošten najditelj? Poleg skrajne nevednosti nesramnost, to sta glavni lastnosti nemških privandrancev na Slovenskem. Ali se čuti sedaj pod Stürkghom gospod tako na varnem? Sicer se pa ni vseh dnij konec in tudi o tem nemškem suplentu še ni izgovorjena zadnja beseda.

o Železnice na Štajerskem. „Železnica donša v deželo kulturo in blagostanje“, pravi graški „Tagblatt“ in opisuje v dolgovoznem uvodniku štajerske železniške potrebe, predvsem seveda one, ki bi služile izključno glavnemu mestu Gradcu v korist. Še o znani železnici Maribor-Zeleni travnik ni govora, kamo šele o drugih železnicah na Sp. Štajerskem. Pritoževali smo se že nekaj krat — ne da bi se nam v teh važnih zadevah pridružilo tudi klerikalno časopisje — da delata v tem oziru dva važna činitelja, to je deželni odbor in graška trg-obrtna zbornica naravnost proti nam. Ostane nam torej še samo intervencija na Dunaju in svoječasni energični nastop v deželnem zboru. Naj vsaj državni in deželni poslanci storijo svojo dolžnost, predno bodo izvestni graški krogi popolnoma pregovorili vlado kakor vselej v — našo škodo! Železnica Polzela-Kamnik, Rečiška vas-gornjegrajki okraj in vzhodnjestaj. transverzalka naj ne pridejo naši javnosti iz spomina!

o Gavrani. Tudi na Češkem snujejo klerikalci svoja sokolska društva. Pri nas so klerikalci vsaj toliko pošteni, da so ukradli pravim Sokolom samo obleko in si nadeli vsaj drugo ime — „Orlov“. Češki klerikalci so, kakor je videti, tudi v tem oziru manj sramežljivi in se tudi kot čuki imenujejo — Sokole. Tako poroča „Hlas Lidu“, da je imel praški „krščansko-socialni Sokol“ nedavno svoj shod, na katerem je govoril tudi „sokol“ župnik Vacek z Borohradka, ki je končal takole: „Povsod naj se pojavi „Sokol“ in bode nas kakor črnih gavrani“. Prav dobro jo je pogodil. Za njim je še govoril kanonik „sokol“ Sigmund grof Ledochowski, sorodnik znanega kardinala Ledohowskega, intimnega prijatelja nemškega cesarja Viljema II. — Res — gavrani svojega naroda!

z „Slovensko delavsko podporno društvo v Celju“ priredi danes zvečer društven zabavni večer v svojih prostorih. Pri tej priliki bi omenili sledeče: Naše slovensko delavstvo se prav malo ali nič ne zaveda, kje je njegov dom. — Povsod se ga vidi, v najbolj zaduhlih in nesnažnih nemškutarskih pajzeljnih, kjer mu dajejo slabo pijačo in še

slabšo hrano, samo zato, ker je tam dovoljeno kričanje in pretepanje. Policija v takih slučajih zatise obe očesi in ušesi. Seveda je stvar pri slov. lokalih popolnoma drugačna. Apeliramo na Slovence kakor na njihove prijatelje, naj vplivajo na nje, da se udeležujejo društvenega življenja. Morda pade tam v njihove duše iskrica narodnega in stanovskega ponosa, da se bodo zavedali svoje važne vloge v celjskem mestu: v njihovih rokah je usoda našega nemštva. Dokler pa bode naše delavstvo obiskovalo „frajbire“ in tamkaj ob zaničevalnem posmehu mestnih mogotcev zabavljala na lastno kri, tako dolgo bomo v Celju hlapčevali Nemcem. Želeti bi bilo, da se udeležite današnjega večera in poznejših sestankov v „Slov. delavskem podpornem društvu“ kar najmnogoštevilnejše. Tovariši! Glave po konci in odgovorimo celjski poulični svojati z vstrajnim stanovskim in izobraževalnim delom!

— Razstavo vsega slovanskega časopisja kani napraviti g. K. J. Gruber, ravnatelj zveznih podjetij na jesen v Narodnem ali pa v Sokolskem domu. Ta razstava bode združena s primernim predavanjem v povstanku, razvoju in kulturnem pomenu slovanskega časopisja. Predaval bode prireditelj razstave sam, kateri ima v podobnih podjetjih že veliko skušnje in po dosedanjih pripravah soditi, obeta tudi to podjetje vsestranski uspeh. Razstava naj se priredi v kak narodni namen, otvorenja bi pa naj bila ob ustanovitvi društva Čehov v Celju in okolici, h kateremu se člani še vedno priiglašajo. Upamo, da bodeti obe ti dve podjetji srečno in z uspehom izvedeni, saj podobne razstave naše mesto še ni videlo in smemo upati, da vzbudi v najširših krogih zanimanje. Kdor hoče in more k temu kaj pripomoči, naj se blagovoljno prijavi.

o Gussenbauer je zopet v Celju! Predstavil se nam je z meter dolgim dopisom o pomanjkljivosti in grehih okoliške občine. Čudimo se samo, da ga v Celju prav nič ne peče njegova krščansko-socialna vest, ako polni predale vsenemško-protestantske „vahtarice“. Res je sicer, da so se sčasoma upeljali nekateri nedostatki glede higijene in javne morale pri porcijunkulski slavnosti, katere pa je tudi slovensko časopisje že grajalo in kateri se bodo čimprej odpravili. — Kmečko ljudstvo je povsod enako, nemško ni prav nič boljše ko slovensko. Primerov je dovolj! Ker pa „vahtarica“ tako zelo išče pezdirdja v očeh svojega bližnjega, bode treba, da se ozre tudi po celjskem mestu! Treba samo pregle-

dati stranske ulice in pota, koder vlada vsled različnih telesnih ostankov nemških purgarjev tak smrad, da hoče človeka zadušiti. Ker v Celju ni prav nobenih javnih stranišč, vidiš lahko vsako noč velike in male, mlade in stare pijance, kako si lajšajo svoje telesne težave na najbolj frekventiranih celjskih ulicah. Ob priliki burševskih slavnosti so olikani burši napravili take barikade v Novi ulici, da je bila drugi dan sploh nedostopna. In ali se imenuje to javna morala, ako so „pizamorcu“ burši pobijali posodo in metali v potok, potem pa nagi po njo hodili, ne da bi celjska policija kaj rekla? Ali je to javna morala, da je nek burš celo v cerkvi nadlegoval kmečko žensko in drugi neko dekle ob belem dnevu pri „Narodnem domu“? Ali je to javna morala, kar se je godilo letos po zimi v „Nemškem domu“? Pometajte torej pred svojimi durmi — rahločutni Gussenbauer pa si naj poišče tudi v mestu gradiva za svoj članek!

o Iz Celja. Kakor smo izvedeli, je bil v zadnjem porotnem zasedanju za neko obravnavo izžreban kot porotnik tudi mestni ekonom Derganc, ki je nosil modriž (plavico) v gumbnici. Bil je ta mož celo načelnik porotnikov. Porotniki so seveda sodniki. — Da bi pa sodnik prišel okrašen z nemškim znakom k obravnavi, proti temu bomo pač odločno protestirali. — Ako si dotični predsednik v naprej sam ne bode upal posvariti takega porotnika in mu ukazati, da odstrani znak, bodo morali slovenski odvetniki naravnost zagovor odkloniti in od svoje službe odstopiti tako dolgo, dokler ni dotični porotnik odložil izzivajočega znaka. To je naravnost žaljenje slovenskih strank, obtožencev, prič in zagovornika, a tudi preziranje sodišča samega!

o „Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem“ ima sedaj svoj lokal v Celju, rotovška ulica št. 12. I. nadstr. Redne uradne ure je uvedla tako, da se uraduje vsak delavnik od 2. do 3. ure popoldne, vsako neveljo in praznik pa od 10. do 11. ure dopoldne. V teh urah bo v lokalni vedno navzoč kak odbornik. To na znanje vsem onim, ki bodo želeli osebno opraviti svoje posle tičoč se „Zveze narodnih društev“.

o „Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem“ priredi v dneh od 8. do 12. septembra t. l. v Celju velik poučen tečaj, na katerega se v prvi vrsti vabi učiteljstvo in dijaštvo. Natančnejše podatke objavimo v kratkem. Dne 12. septembra t. l. se potem vrši v vseh prostorih celjskega narodnega doma velika narodna slavnost v prid Ciril-Metodove družbe in v prid prirediteljice — „Zveze narodnih društev na Štajerskem in Koroškem“. — Na obojni prireditvi opozarjamo že danes.

o Iz Gornjega grada. Pri nas se bo vršila meseca septembra birma. Otroke pa pripravlja za birmo znani kaplan Berk, ki je svoj čas ter vsled javnega pohujšanja pod nekim kozolčem v Rajhenburgu prišel s kazensko sodnijo v konflikt, o čemur pričajo akti pri c. kr. okrožnem sodišču v Celju. Iz teh se razvidi, da je kaplan Berk vsled dejanja javnega pohujšanja bil obsojen v večdnevni zapor. Odkar je ta mož v Gornjem gradu, se je začelo sovraštvo in prepir med tržani. Tržka občina je morala glede kaplana pri škofu storiti primerne korake. Da pa bodo stariši uvideli, kak človek pripravlja njihovo deco za zakrament sv. birme, hočemo v prihodnjih številkah priobčiti nekaj člankov, v katerih bomo osvetlili vso katoliško moralo tega duhovnika.

o „Slovenski“ državni poslanci 15. maja t. l. je drž. in dež. poslanec dr. Korošec, ki je baje celo „radikalen“ Slovenec, v Rogatcu zahteval vozni listek v „Rohitsch-Sauerbrunn“. — G. drž. in dež. posl. dr. Benkovič ima pa na Zidanem mostu takšen rešpekt pred — natakarkji v kolodvorski gostilni, da nemško naročuje in plačuje. — Oboje brez komentarja!

o Jabolčni cvet nam je poslal g. šolski vodja in nadučitelj v Bočni, katerega je utrgal na Pavlovem vrtu. Za tamošnje planinske razmere je to nekaj redkega.

o Iz Spodnje Volčine (okr. Sv. Lenart v Slov. gor.) se nam poroča: Ličinke rjavega, majniškega hrošča začenjajo sedaj uničevati vinsko trto. Travnike in polja so že na marsikaterem mestu opustošile. V vinogradu najdemo velo, da suho trsovje, obloženo z bogatim številom grozdja in če trs odkopljemo, najdemo večje število označenih ličink; požrle pa so že vse korenine tako, da lako vzamemo trs iz zemlje. Kar nam je še pustila toča, vzame nam lahko še ta mrčes. — Kam jadra ubogi posestnik? — Proč s kanoni, puškami in enakimi nepotrebnimi razkošji! Kmetu na pomoč! To naj bode geslo naših poslancev.

o Umrl je pri Mali Nedelji nagle smrti obče spoštovani kovač v Drakovcih M. Šrol.

o Iz Sele pri Sv. Rupertu v Sl. goricah. Tu kaj smo imeli znano soboto točo, kakor nas je ne spomni nihče. Po njivah, vinogradih, sadonosnikih je vse na tleh, in kar še visi, je vse natolčeno. Za to leto nam je vzelo z eno besedo vse, ter za prihodnja leta celo veliko! Strešne opeke je pobilo nad polovico, prizaneslo ni niti močni cementni domačega dela, ki je debela 2 cm. Predstojniki storite sedaj Vašo sveto dolžnost, da se ne bode letos pobiral noben davek od nas ponesrečenih ter se obrnite na poslanca, saj Vam je še od volitev znan! Bomo videli, knke imamo zastopnike!

o Utonila je v Savi pri Rajhenburgu 16letna Tereza Jazbec iz Hazelbaha.

o Seja odbora Zveze slovanskega učiteljstva v Avstriji se vrši dne 14. avgusta ob skupščini Zveze jugosl. uč. dr. v Mariboru.

o Iz Maribora. Nova narodna trgovina z manufakturnim blagom I. N. Šoštarč nahaja se na Glavnem trgu št. 9, nikakor pa ni ista v gosposki ulici nasproti Martinca pod nemčurkim imenom Schuschterisch, na kar se slavno občinstvo opozarja.

o Nemški nakup. Kupil je nemški Radgončan Kleinoscheg od g. Nemca v Hrastju-Moti podjetje za izdelovanje cementa. Premestil ga bode v Radgono.

Kranjske novice.

Na sokolsko slavnost v Krškem!

Jutri, dne 1. avgusta razvije „Krški Sokol“ svoj prapor, umetniško, fino delo. Vrši se objednem javna telovadba in ljudska veselica. Ker priredi posavska sokolska župa jutri svoj zlet v Krško in se zbere tam 200—300 sokolov, bode slavnost tem lepša. Celjani imajo najlepšo zvezo s Krškim: odhod ob pol 1. opoldne, prihod v Celje ponoči ob pol 2. z brzovlakom.

d Mesto provizoričnega sadjarškega inšpektorja s sedežem v Novem mestu razpisuje kranjski dež. odbor do 1. sept. t. l.

d Na ljubljansko slov. gledališče je za prihodnjo sezono angažiranih 5 čeških gospodov in 6 čeških dam.

d Umetniško znanstveno ekspedicijo priredi poljsko akad. umetniško društvo v Krakovu v septembru v Ljubljano.

potu, ki je zavarovan z žicami in železnimi klini, potem po vijugastem potu po zelenici na Okrešelj. Iz sedla 1 do 1½ ure hoje. Rdeča znamenja.

3. Skozi **Turski žleb** navzdol 1 do 1½ ure. Rdeča znamenja.

4. Čez **Savinsko sedlo** 1½ uro, rdeča znamenja. Na Savinsko sedlo se pride od Češke kočje v 3 urah, rdeča znamenja, iz Jezerskega v 4—5 urah, iz Bele 3—4 ure.

B. Izleti.

1. **Brana** (2247). Na Kamniško sedlo 2 uri po rdeče zaznamovanem potu, 1 uro na Brano, rdeča znamenja. Krasen, poučljiv razgled za vso gorsko skupino.

2. **Turska gora** (2246 m).

a) Po potu kakor na Kamniško sedlo 1 uro; pod skalo, kjer se začne v skalo nadelan pot, na desno v Kotličce (sedlo med Brano in Tursko goro) in desno po rdeče zaznamovanem potu; hoje 2½—3 ure.

b) Z Okrešlja po Turskem žlebu in levo na vrh. Hoje 2½—3 ure.

3. **Rinka** (2460 m). Skozi Turski žleb 2 uri, na desno 15 min. do razpotja na Skuto; tu desno ¾ ure na vrh. Hoje 3 ure.

4. **Skuta** (2530 m). Skozi Turski žleb 2 uri, do vznožja Skute ¾ ure, potem strmo 1½—2 uri na v.h. Hoje 4—5 ur.

5. **Grintavec** (2559 m). Skozi Turski žleb 2 uri, skupen pot na Skuto ½ ure, pod Skuto na Velike Pote. Hoje 6—7 ur.

6. **Mrzla gora** (2208 m) za izurjene turiste. Po Mrzlem dolu proti Savinjskemu sedlu, potem desno po rdeče zaznamovanem potu. Hoje 4—5 ur.

7. **Češka kočja**. Na Savinjsko sedlo 2 uri, tu na levo po rdeče zaznamovanem potu skozi Žrelo in novo napravljenem potu do kočje. Hoje 4—5 ur.

8. **Planjava** (2392 m). Na Kamniško sedlo 2 uri, po rdeče zaznamovanem potu še 2—2½ ure.

Razen tega so izleti v Bistrico, na Jezersko, v Belo in Logarsko dolino.

Okrešelj je zaradi krasne leg primeren kraj za planinsko letovišče.

d Na Notranjskem je 28. t. m. zvečer hudo pobila toča Črni Vrh nad Idrijo in okolico. Istotako je pobila v šentjernejški okolici na Dolenjskem več vasi.

d Na e. kr. moškem učiteljsku v Ljubljani je izmed 37 maturantov napravilo maturo 15. Za dva meseca jih je reprobiranih 11, za celo leto 11. To morajo biti prijetne razmere na tem zavodu.

d Tujcev v Ljubljani je od leta do leta več. V mesecu juniju jih je bilo že za 1000 več kakor v istem času lani. Torej vse hujskanje nemškega časopisja nič ne pomaga.

Koroške novice.

a Blizu Beljaka je umrl v starosti 80 let Fml. v p. vitez Pollini.

Primorske novice.

a Znamenit francoski publicist Gabriel Louis-Jaray, prislušnik francoskega dež. sveta, pride, kakor poročajo primorski listi, te dni v Gorico. Prepotovati namerava Avstrijo in Balkan v svrhu proučevanja gospodarskih in političnih razmer. Zanimivo je, da ga pelje prva pot med Slovence. Jaray je učenec pariške Ecole des sciences politiques in spada med najodličnejše francoske publiciste, ki se bavijo s slovanskimi razmerami posebno v Avstriji. Pred 2 leti je bil na Ogrskem — poslan od francoske vlade — da prouči socialne razmere. Napisal je o tem knjigo, ki je naravnost uničevalna obsodba ogrskih razmer. Jaray pojde iz Gorice skozi Ljubljano, Celje, Zagreb na Balkan.

a Akad. fer. društvo „Istra“ ima 14. avg. v Voloskem glavno skupščino.

a 200-letnico obstanka slavi 18. avg. pešpolk Grof Lacy št. 22 v Puli.

a Umrla je v Trstu gospa Milica Boltar, soproga c. kr. pristava drž. železnice, v najlepši dobi življenja; bila je ena najodličnejših narodnih žen, iz odlične narodne rodbine Valentičev.

a Odsek tržaškega „Sokola“ ustanove danes v Rojano.

a V Trstu se vedno najdejo kake zanimivosti. Sedaj se je dognalo, da so bili nekateri kaznilniški čuvaji in celo nekateri funkcionarji tržaške policije v zvezi s tatovi. Vrše se preiskave.

a Sam se je ovadil Ivam Temporini, upravitelj in blagajnik „društva tržaških postrežkov“, da je ukradel iz blagajne več tisoč kron.

a Utopljenec iz Buchlerjevega kopaljšča je 20 letni pek Franc Jarc iz Doberdoba.

a Konec štrajka v Ajdovščini. V četrtek ob 11. uri dopoldne so se vršila vsled posredovanja namestnika pri goriškem glavarju gr. Attems pogajanja med zastopniki bojujočih se strank: delavstva in tovarne v Ajdovščini. Konferenca je trajala 4 in pol ure. Zastopniki delavstva dr. Mandić in drugi se niso hoteli vezati, ampak so izjavili, da hočejo glede rezultata slišati sklep delavstva na shodu, ki je bil večeraj. Rezultat pogajanj pa je sledeči: 1. tovarna poviša poletno doklado od 5% na 10%. 2. tovarna obljubi zvišanje plač takoj, ko bo konjunktura ugodnejša. 3. glede predelavca Kovača, katerega odpust je delavstvo zahtevalo, bo našla tovarna primerno obliko, da ne bo več zaposlen v tovarni. 4. tovarna sprejme nazaj vse delavce, ki so bili za časa štrajka odpušteni. — Tovarna izjavlja, da so to skrajne koncesije. Tovarna da dela v izgubo, le z ozirom na delavce in na okolico sploh. (Kaka laško-germanska velikodušnost!!) — Delavstvo je na svojem večerajšnjem shodu

pogoje sprejelo. Omenjamo še, da se je vodstvo tovarne zavezalo, da se odslej ne bo več tako brutalno postopalo z delavci. — Dasi se ni doseglo, kar se je zahtevalo, je že ta uspeh sam na sebi lep. Delavci v Ajdovščini so bili do pred nedavno čisto neorganizirani. N. D. O. iz Trsta je vzela njih organizacijo v roke in je po par mescih nastopila s štrajkom. Naravnost čudovito je, koliko discipline je vlila delavcem v kratkem času organizacije. Naj ustrajajo v organizaciji in dosegli bodo še lepše uspehe.

a Slovenska kmečka stranka na Goriškem je v seji izvrševalnega odbora 29. t. m. sklenila, da nastopi samostojno pri volitvah, ne odklanja pa pomoči katere druge slov. stranke, ki bi ji pripomogla do zmage. Kandidate postavi stranka na zboru zaupnikov 2. septembra.

a Vinarska in gospodarska združba se ustanovi 1. avg. na Gradišču in 8. avg. v Pevmi.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Turčija ne pristopi k trozvezi.

a Carigrad, 31. jul. Veliki vezir odločno zanika v pogovoru z izdajateljem lista „Turquie“, da bi se vršila pogajanja glede vstopa Turčije v trozvezo. Interes Turčije leži sedaj v tem, da si ojači svojo armado in mornarico, potem še le bo možno misliti na kako politično zaveznitvo. Za sedaj ostane Turčija napram evropskim velevladnim skupinam popolnoma neutralna; gledala bode samo, da si utrdi in ohrani prijateljske vezi z balkanskimi državami.

Ruski car na Francoskem.

a Pariz, 31. jul. Predsednik francoske republike Fallieres se je podal z ruskim poslanikom ministrom za znanje zadeve Pichonom in običajnim spremstvom v Cherbourg na sestanek z ruskim carjem.

Sodba v praškem antimitilističnem procesu.

a Praga, 31. jul. Danes se je razglasila sodba v praškem antimitilističnem procesu, v katerem je bilo toženih 47 pristašev češke narodno-socialne stranke zaradi razžaljenja veličanstva in protivojaške propagande. 10 obtožencev je bilo obsojenih na 3—4 mesečno ječo, poostreno s postom, drugi so oproščeni.

Revolucija v Španiji. Vojna v Melilli.

a Pariz, 31. julija. Kakor se poroča tu sem preko Št. Sebastijana, se nadaljuje pri Melilli obstreljevanje kabylskih postojank iz vojnih ladij in trdnjav. Kabyli so dobili znatna ojačenja; trdnjavi Hagua in Restinga sta v resni nevarnosti. V Melilli se je podal danes general Orogga, don Karlos z novimi španskimi četami bode kmalu sledil.

a London, 31. julija. „Daily Mail“ ve poročati, da je disciplina v španski vojski zelo omajana. Dan zadnevom se gode v madridskih vojašnicah in celo v Melilli hude insubordinacije. V Melilli je bilo nekaj vojakov v vojni četi ustreljenih. Iz Katalonije beži na stotine rezervistov na Francosko. Iz kraja Hendaye poročajo, da se mislijo združiti in pod vodstvom princa Jaime začeti proti sedanji dinastiji v Španiji vojno.

a Cerbere, 31. jul. Revolucionarno gibanje ima poleg antidinastičnega odločno antiklerikalni značaj. Vsi samostani razun jednega v celi okolici so požgani.

a Št. Sebastijan, 31. jul. Revolucionarno gibanje v Tarragoni, Sara-

gossi in Figueras je potlačeno. 22 upornikov je vjetih, med njimi tudi vodja španskih socialistov, Iglesias.

a Pariz, 31. jul. Čez Cerbere prihajajo posamezna poročila iz Barcelone. Po teh še trajajo naprej poulični boji. 11 ljudi je mrtvih, 50 ranjenih. Deloma se tudi vojaštvo upira. Mesto je brez luči, cestna železnica miruje, vse trgovine so zaprte, ljudje beže na deželo in s tujimi parniki na Francosko. Cela Katalonija je v uporu. Uporniki razdirajo železnične nasipe in razstreljavajo moste.

a Madrid, 31. jul. Javno mnenje odobrava obsedno stanje v Barceloni in zahteva energičnih odredb proti revolucionarjem. Minister za notranje zadeve je izjavil, da bode nemire v Barceloni na krvavi način zadušil.

Različne novice.

d Friedrichshafen, 31. jul. Zrakoplov „Zeppelin II.“ se je dvignil danes ob 2. uri 44 min. zjutraj in plul v Frankobrod na mednarodno zrakoplovno razstavo.

d Monakovo, 31. jul. Avijatika Gruberja je v trenutku, ko je pripravljaj svoj letalni stroj za frankfurtsko razstavo in delal z njim zadnje poskuse, zadela kap.

d Washington, 31. julija. Zrakoplovu Wrightu se je posrečilo preleteti s svojim letalnim strojem v ravni črti 5 milj. Na stroju je bil po želji vlade še en potnik.

d Mexiko, 31. jul. Silen potres je zadel mesto Achapulco. Polovica mesta je vsled potresa razrušena. V mestu St. Julia je 15 oseb mrtvih. Zveza z zapadnim obrežjem je pretrgana.

d New-Jork, 31. jul. Močan potres je napravil v več mehiških mestih veliko škode. Del mesta Achapulco je razrušen, mnogo ljudi mrtvih in ranjenih.

a Berlin, 31. jul. „Voss. Ztg.“ poroča iz Jaffe, da je nek maročanski Arabec ob belem dnevu na cesti zabodel prijorja armenskega samostana in ranil nekega avstr. podanika. Morilca so zaprli.

a Petrograd, Brzojavke iz Perzije poročajo o neprestanih spopadih med reakcionarci in vladnimi pristaši. — Ruske čete v Perziji se bodo morale pomnožiti. (Ali niso te brzojavke malo preveč v ruskem interesu prikrojene? Op. uredn.)

a Sopron, 31. jul. V občini Loč je uničil ogenj predvečerašnjim 40 hiš s 50 gospodarskimi poslopji. Neka ženska je na opeklinah umrla. Škoda je precejšnja.

a Brno, 31. jul. V Holču bl. Hodonina je ustrelil 33 letni kaplan Šenigl v prepiru svojo mater potem pa sebe. Šenigl bi se rad oženil in zaradi tega izstopil iz katoliške cerkve, česar pa stariši niso pripustili.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

108. dan razprave.

Veščaki končajo svojo izpovedbo. Drž. pravda: Ali se more tudi za statut št. 2. trditi, da je pisan od Pribečevića.

Prof. Müller pravi, da, in našteva karakteristike.

Drž. pravda: Ali je mogoče, da je falzifikat?

Prof. M.: Ne.

Dr. Popović pravi, da se bode v pladoveru obširno o tem izjavil. Praša prof. Müllerja, je li se je že prej bavil s študijem cirilice?

Prof. M.: Ne, šele sedaj, a intenzivno.

Predsednik nato naznani, da se je že za prihodnji teden pozvalo še več novih prič, ki jih našteje. Poziva branitelje, naj stavijo svoje predloge.

Dr. Popović želi, naj se čitajo spisi, da se branitelji dogovore glede predlogov. Nato se preide na čitanje spisov. Prvi se čita Nastičev „Finale“.

Obrambni vestnik.

d Za Družbo sv. Cirila in Metoda je nabrala pridna mala narodnjakinja Zorka Cizel krasno zbirko starih in novih avstro-ogrskih poštinih znamk. Celo lepo zbirko znamk iz tujih držav je priložila. Prisrčna hvala! — Gspdč. Berta Brence nam je poslala 1.300 znamk, katere so nabrali otročki 1. razr. ljudske šole v Velenju. Prisrčna hvala gospdč. in mladim Slovincem ter Slovenkam!

d Ciril-Metodova podružnica v Braslovčah je imela v četrtek dne 29. jul. po dolgem času zopet svoj občni zbor, kateremu je predsedoval vrli narodni velep. g. Rak. Udeležba je bila še precej povoljna, izvolil se je sledeči odbor: g. dr. Červinka preds. gđe. Ježovnikova, nam., tajnik g. J. Kramer, blagajnik g. Paner, nam. g. Frankovič, odbornika g. Vogrinc, g. Plaskan. — O nalogah slovenske šolske družbe in njenih podružnic je govoril g. Ivan Prekoršek. — Po zborovanju je nabral novoizvoljeni blagajnik g. Paner 124 kron za C. M. družbo. Novi odbor nam je porok, da podružnica ne bo spala, ampak se lepo razvila v močno organizacijo, ki bo ponos narodnih Braslovč!

d Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. dr. Hrašovec, odvetnik v Celju 10 K mesto venca na grob umrlemu Franu Hrašovcu v Gradcu. — Gosp. Planinšek je poslal tudi 10 K naši družbi mesto venca na grob g. Stanjka v Gabrijh. Hvala!

a Ženska podružnica Ciril-Metodove družbe v Ljutomeru. V Ljutomeru se snuje poleg že obstoječe moške podružnice še nova ženska podružnica. Pravila so že vložena v potrjenje, prijavilo je doslej pristop 50 rednih članic. Čast taki zavednosti narodnega ženstva!

d Družba sv. Cirila in Metoda slovenskim rodoljubom! Nek učitelj iz tržaške okolice se je zavezal plačati za Ciril-Metodov obrambni sklad 200 K (40 K je poslal takoj) v teku dveh let s srčno željo, da bi našel zlasti izmed boljše situiranih mnogo posnemovalcev. — Ako zmore ta toliko, da položi dar domovini na altar, bi pač isto lahko storil tudi marsikdo, ki se nahaja v mnogo boljšem gmotnem položaju in mu ni treba zreti s skrbjo zase in za svoje deca v bodočnost. Na noge torej! — „ker resnobni so dnovi“.

d Za Družbo sv. Cirila in Metoda je nabrala rodoljubna gospa Marija Kos, trgovčeva soproga na Bizeljskem v veseli družbi Slovencev in Hrvatov v Blažinčičevi gostilni K 670. Prisrčna hvala!

d Za veliko skupščino družbe sv. Cirila in Metoda, ki bo letos dne 8. avgusta na Jesenicah, so se že razposlala vabila, ozir. pooblastila za delegate. Ker pa nekatere podružnice še sploh niso naznanile delegatov, niti odbora, se prosijo, da to nemudoma store. Pri ogromnem številu razpošiljatev je tudi mogoče, da kateri upravičencev ni dobil pooblastila. Naj se vsak tak prijavi pisarni glavne družbe. Sploh naj bi podružnice volile le take delegate, ki se res mislijo udeležiti glavne skupščine. Konečno pa opozarjamo, da družbi niso znani naslovi vseh posameznikov, pošta že vrača glasovnice, ki jih ne more dostaviti upravičencem; prosimo, naj se vsakdo oglasi pismeno na družbino pisarnako ni prejel zglasnice. Vsak nedostatek se bo popravil na Jesenicah. Kdor torej ni dobil poprej svojih pravic, dobi jih na mestu na Jesenicah.

Po svetu.

a Vseučiliški profesor, ki veruje v — pekel. Vseučiliški profesor (teolog) Grützmaier v Berlinu je „dokazal“ v časopisu „Vera in znanje“, da nas čaka večnost pekelskih muk, s katerim trpinčijo hudiči hudobne grešnike. Naše stoletje je XX.

a Zanimive številke. Piva se je navarilo na Avstrijskem leta 1908 nekaj nad 20 milijonov hl, 340.000 hl manj nego l. 1907. Kot vzrok tega nazadovanja se imenuje dobra vinska in sadna letina ter pivni bojkot v alpskih in čeških deželah. Poročilo tobačne režije za l. 1908 pa je hujše, ker pravi, da se je porabilo za 6% več tobaka, ko prejšnje leto, ali pa, da se je potrošilo za 14 milijonov kron več za tabak ko leta 1907. 261 milijonov kron je šlo v dim.

z **Tobačni monopol na Francoskem** je uvedel Napoleon po nekem plesu, na katerem je nosila žena nekega veletrgovca s tobakom neizmerno drage diamante. Napoleon je sklenil takoj zagotoviti državi nove ogromne dohodke in po nekaj dneh se je razglasil s cesarskim dekretom tobačni monopol.

Društvene vesti.

n **Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v kmetskih občinah sod. okraja Ptuj** priredi jutri, dne 1. avg. v prostorih „Narodnega doma“ v Ptaju gledališko predstavo „Slepa ljubezen“. Ljudska igra s petjem v 5 dejanjih. Spisal Anton Pesek, učitelj-voditelj v Narapljah pri Ptujski gori. Pevske točke: samo-, dvospēve in zbor uglaš-bil Emil Adamič, nčitelj v Kamniku. Igro proizvajajo učiteljske diletantke in učiteljski diletantje s sodelovanjem otrok okoliške šole pod osebnim vodstvom g. pisatelja in skladatelja. — Začetek točno ob 7. uri zvečer. — Vstopnina: Sedeži I. vrste 2 K, II. vrste 1 K 50 v, III. in IV. vrste 1 K. Stojišča 50 v. — Čisti dohodek je namenjen društvu za otroško varstvo in mladinske skrb v kmetskih občinah sodnega okraja Ptuj. Z ozirom na do-brodelni namen se preplačila hvaležno sprejmejo. — K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

Prostovoljna požarna bramba Sv. Frančišek Ks. slavi dne 1. avgusta t.l. svojo prvo desetletnico ter razvije ob tej priliki društveno zastavo na pro-stem pred pož. brambov. poslopjem. — Vspored slavnosti: 1. Ob 1/2. uri pop. sprejem društev v Radmirju. 2. Ob 2. uri pop. služba božja. 3. Po službi božji blagoslovljenje zastave. 4. Zabi-janje spominskih žebeljev. 5. Prosta zabava. — Pri slavnosti in tudi pri veselici na prostem svira oddelek pro-stovoljne požarne brambe gornje-graj-ske. — Prijatelji ognjegašev dobro došli! „Na pomoč!“ Odbor.

Velika sokolska slavnost v Rušah. Priprave za to že oznanjeno slavnost so v polnem teku. Pripravljen je že na Glavnem trgu prostor za nastop mla-dega in čilega mariborskega Sokola in nežne roke so že noč in dan na delu, da iznenadijo slavno občinstvo s svo-jimi pripravami. Na trgu se tudi sta-vijo šotori, v katerih se bo dobilo vse potrebno za telesni blagor. Zajamčena je najboljša kapljica, sam domač pri-delek. Sicer pa bodo še tudi lepaki pončili slav. občinstvo o vsporedu te slavnosti. Vsega še nočemo izdati. Ker je ta slavnost v dravski dolini in okoli-ci prva te vrste, zato pa vsi na noge! Pomagajte ji do sijaja in poka-žite, da še tvorite trden zid, ob kate-rega zastonj butajo sovražni valovi! Dne 8. avgusta vsi v Ruše!

Dopisi.

d **Tovarišem abiturijen-tom!** Že v kratkem času se boste odločili, kam se podaste študirat; v pošteb pridejo za Vas Praga, Gradec in Dunaj. Če stvar malo s praktično-slovanskega stališča premotrite, mi-slimo, da se ne boste težko odločili. Prosimo in vspodbujamo Vas, pojdite študirat v Prago; mnogo nas je že tu in število jugoslovanskega dijaštva stalno raste. Prepričani smo, da je na Dunaju in v Gradcu veliko več takih dijakov, ki jim je žal, da so tam, kot pa v Pragi.

Ne bomo razlagali na široko, kaj ima slovanski, posebno slovenski dijak pretrpeti v Gradcu in na Dunaju. Vsem so znane lanske demonstracije, vsem je znano, da so hoteli nemški kulturonošci — divjaki izstradati slo-vansko dijaštvo s tem, da so prisilili oblasti, da so zaprle menso akademico. In tako vidimo, da v omenjenih mestih Slovan ni le v nevarnosti za svoje življenje, ampak, da se mu tudi lahko zgodi, da ga izstradajo. Slovan plačaj, potem pa vun, samo, da me ne nadle-guješ dalje časa. Kako dolgo bo še trajalo žalostno in sramotno dejstvo, da se bodo slovanski dijaki silihi v tuja mesta, na tuja vseučilišča. Saj nas nočejo, dokazali se nam to že stokrat in nam še bodo. In tako žalibog še danes večina slovenskega dijaštva pre-živi najljepša leta — akademična leta — v tujih mestih, kjer čuti vsak dan samo preziranje in zasmeh!

A ne samo s praktično slovan-skega stališča, ampak tudi z egoizma mora priti vsak do spoznanja, da mu je Praga mnogo bližja kot Dunaj ali celo Gradec. Življenje je — to bodi naglašeno enkrat za vselej — gotovo dosti cenejše, boljše in lepše kot v Gradcu ali na Dunaju. Na čeških vi-sokih šolah boste prijazno sprejeti in povsod bodo z vami prijazno ravnali. Seznanite se tukaj natanko s češkim narodom, katerega kultura je silua; videli boste to žilavo slovansko pleme, ki dela na vseh poljih z občudovanja vredno vstrajnostjo, in ki brani svoj narod, obklopljen od vseh strani z ve-likim in bogatim nemškim plemenom z čudežno spretnostjo in požrtvovalnostjo. Povsod kamor gledaš se boš lahko dosti naučil in razširil svoje obzorje mnogo dalje kot kje drugje.

Pa tudi jugoslovanske dijaške or-ganizacije Ti nudijo mnogo; tu je skupna jugoslovanska čitalnica, na razpolago imaš vse slovenske, hrvatske, srbske in češke časopise in revije. Imaš knjižnico slovensko, hrvatsko, srbsko in češko, ki ti nudijo mnogo zanimivega in podučnega. Že prihodnje leto se pa ustanovi „Zveza jugoslo-vanskih društev“ in potem bo prilike dovolj, da se spoznamo Jugoslavlani med soboj. Z izleti, predavanji in pred-vsem z življenjem pa spoznate brez-dvomno prvi slovanski narod — češki.

Pridite torej in se prepričajte sami! Tu v Pragi naj se centralizira jugoslovansko dijaštvo in od tu iz slo-vanskega mesta bomo kričali vladi v gluha ušesa, da nam mora dati, kar nam gre. In čim več nas bo, tem sil-nejši bo glas in tem prej bomo uslišani. Še enkrat vas torej vspodbujamo, obrnite hrbet nemškim mestom, mislite na lastne koristi in tudi na veselje akademičnih let! V jeseni pa kovčeg v roko in v Prago!

„Združena jugoslovanska društva v Pragi“ („Ilirija“, „Hrvat“, „Šumadija“).

Milko Hrašovec,
tč. skupni predsednik.

Narodni gospodar.

Velevažno za hmeljarje.

Kaj je treba storiti, da si bomo hmeljarstvo ohranili za vse čase kot dobičkanosno panogo našega kmetijstva?

Odgovor je prav kratek: Prizade-vati si moramo vsi, da bomo zana-prej pridelovali le najboljše in najfinejše blago. — To pa dosežemo:

1. Ako opustimo vse hmeljnike s puhlo in slabo zemljo in si izberemo za nove nasade zemljišča z najrodo-vitejšo in najboljšo zemljo.

2. Ako smo pri vporabi no-vih sadežev do skrajnosti iz-birčni in previdni in si vže sedaj, ko hmelj cveti in zoriv domačem ali sesedovem hmelj-niku z apnom zaznamujemo vse one rastline, ktere so zdrave in krepke in ktere obilo cveto in rode.

3. Ako tako zaznamovane rastline spomladi prve obrežemo in sadeže skrbno hranimo; izmed teh izbe-remo si zopet najlepše in naj-boljše ter jih vporabimo za nove nasade; to delo se ponavlja leto za letom tako dolgo, da dobimo enakomerne in lepe nasade; kateri bodo posameznemu hmeljarju v korist, vsej dolini pa v čast. Tako delo imenujemo selekcijoniranje.

4. Ako iz že obstoječih nasadov temeljito iztrebimo vse one rastline, ktere niso v soglasju z ostalimi, to se pravi, da prezgodaj ali premalo rode; v to svrhe treba je korenine vse-stransko posekati in uničiti, ker se drugače stara rastlina ne iztrebi. Za nadomestilo le-teh vzamemo zdrave sadeže, ktere pa moramo saditi v ve-like jame, napolnjene poprej z gnojem in kompostom; to pa zaradi tega, da najde mlada rastlina zadosti živeža za krepko in bujno rast.

5. Ako hmeljski rastlini gnojimo, ako ji strožemo gledé rahljanja zemlje in iztrebljenja plevla tako, kakor je pravilno.

Glede selekcijoniranja daja na-daljna pojasnila vodstvo „Hmeljarskega društva v Žalcu.“

Tržne cene.

30. julija.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za september 31'25 za decem-ber 29'75, za marc 29'50, za maj 29'75. Tendence omahljiva.

Sladkor. Praga: surovi slad-kor prompt K 24'05, nova kampanja K 23'05. Tendence stalna. — Vreme: na dež.

Budimpešta, 30. julija. Pšenica za oktober K 13'60, pšenica za april K 13'84, rž za oktober K 9'85, oves za oktober K 7'54, koruza za julij K — koruza za avgust K 7'79, ogrščica za avgust K 13'95. — Pšenica se več po-nuja. Promet 40.000 met. st. Pšenica v efektivu za 10 vin. višje, drugo ostalo pri starih cenah. Vreme: vetrovno.

Budimpešta, 30. julija. Svi-njad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 140 do 143 vin., mlade, srednje 142 do 144 vin., mlade, lahke — do — v.; zaloga 29.389 komadov.

Svinjska mast v Budimpešti: 166.—, namizna slanina 150.—.

Dunajska borza za kme-tijske pridelke, 30. julija:

Promet danes miren in tih. Cena v rži in pšenici padla za 5 vin., oves se utrdil za 5 vin.

POSLANO.

Z ozirom na

razstavo vsega slo-vanskega časopisja

katero nameravam to jesen prirediti v Celju, se obračam na slavna ured-ništa bratskih narodov, kakor tudi do vseh prijateljev misli z vljudno prošnjo, naj pošljejo po eden izvod svojih časopisov na zdolej navedeno adresu, na čemer se jim vsem naj-topleje zahvaljujem.

Karel J. Gruber

ravnatelj Zvezinih podjetij.

Celje (Štajersko), 31. avg. 1909.

Popolnoma zastonj

vsakemu

uro z verižico.

Da našo firmo in naše nove žepne ure za gospode in dame napravimo bolj znane, raz-pošljemo na vsakogar proti vpošiljavi 1 K za stroške (tudi v znamkah) krasno uro z verižico in naš ilustrovani cenik.

Pišite takoj na trdiko ur: 285 26-22

Hinko Weiss

Dunaj 99. poštni predal.

D. O. št. 27.099, II. 4184.

Naznanilo.

Na deželni kmetijski šoli s slovenskim učnim jezikom, ki bode začetkom oktobra t.l. odprta v Št. Jurju ob Južni žel. bode zasedeno mesto ravnatelja in mesto strokovnega učitelja z nastopom službe dne 1. septembra 1909.

Prošnje za eno teh služb naj se vložijo predpisanim potom do 15. avgusta 1909 pri deželnem odboru štajerskem v Gradcu.

Več glej v številki 162 „Narodnega Dnevnika“ od 23. julija 1909.

V GRADCU, dne 14. julija 1909.

Deželni odbor štajerski.

2 rujave

kobili

5 in 6 let stare, 172 cm visoke, pripravne za težko vožnjo, brez vsake napake, so na-prodaj pri

Lud. Smole, Sevnica

361 3-1

Ure na obroke za vsakogar

Št. 72. pristno 14 kar. z zlatom platirana ura za gospode ali dame, najfinejše gravirana, z dobrim kolesjem, tekoča na kamenčkih, 20 K. Ista z dvojnimi pokrovom 25 K.

Št. 73. pristno srebrna ura za gospode ali dame, s 3 močnimi pokrovi, bogato gravirana, kakor s konjem, levom, jelenom, ali pokrajino, z dobro zapinjačo, natančno regulirana 30 K.

Št. 74. Zadnja novost: srebrna 4 dnij idoča rem. ura na zapinjačo, ki teče če se enkrat navije, celih 8 dnij neprenehoma na rubinih, (na kazalu se vidi njen tek) 35 K.

Št. 75. krasna rem. met. tula ura za gospode ali dame s 3 pokrovi in pozlačeno krono, za-nesljivim kolesjem 18 K.

Št. 76. niklasta rem. ura za dečke, odprta, moderna in lepo gravirana 8 K.

Cene se naj razumejo na mesečne obroke za komad po 2 K; pri naročitvi se vpošlje polovico vsote ali se pa plača po poštne povzetju. Dunajska tovarna za ure Hinko Weiss, Dunaj XIV. Pillergasse 1/184. Mesečno 2 kroni.

36

Strojni

ključavničar

kateri razume tudi kleparska dela sprejme se takoj v železarni **A. Pogačnik, v Rušah** pri Mariboru. 6—6

Stroji za sladoled, kuhinjske priprave in banje

se zaradi opuščenja zaloge prav ceno prodajo pri **Antonu Čanču**, kleparju v Celju, Vrtna ulica št. 11. 355 3-2

348

Pekarija ♦♦ Slaščičarna ♦♦ Kavarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21 Ljubljana Stari trg št. 21

Mestni trg 6 Filijalke: Predmestje 26

Zunanja naročila točno! 78 24-11 Cene nizke!

Viktor Bevc

slikar in pleskar v Celju

Savinska ulica št. 4

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela in jih izvršuje solidno in po zmernih cenah

Sprejemem v uk učenca.

Razširjajte 'Nar. Dnevnik'.

R. Diehl

žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

25 2-59

Poštna naročila se izvršujejo točno in solidno.

IVAN RAVNIKAR, Celje

Telefon št. 17.

Graška cesta št. 21.

Telefon št. 17.

priporoča svojo bogato zalogo specerijskega blaga, suhih in oljnatih barv, firneža in karboleja ter vseh lakov in čopičev. Kupuje in prodaja vse deželne pridelke, ter še posebno priporoča vsem gostilničarjem svojo veliko zalogo kisle in mineralne vode, kakor: Rogaške Radgonske, Preblauerske, Kostrivniške slatine, Gleshübler, Gleichemberger, Ema- in Konstantia-Quelle. Nadalje domače in ogrske salame, sveži sir, najfinjša francoska namizna ter bučna olja vseh vrst.

Zaloga najfinejšega čaja, ruma, najfinejše pristne slivovke, kakor krajskega brinjevca, zdravilnega konjaka in zdravilnega vina vseh vrst ter šampanca, katerega dajem pri večjem odkupu po tovarniških cenah, nakar še posebno opozarjam prireditelje raznih veselic.

Opozarjam kmetovalce na razna jesenska semena, kakor repno, deteljno (rdeči inkarnat in ajdno).

Na drobno in debelo.

Na drobno in debelo.

Štirikrat na teden svež, doma žgana kava.

Štirikrat na teden svež, doma žgana kava.

Velika slovenska trgovina!

Največja zaloga modnega, volnenega, suknenega in svilnega blaga. Perilno blago, batist, cefir, kreton v velikanski izbiri po strogo solidnih cenah.

Karol Vanič, Narodni dom, Celje.

12 52-31

VINKO KUKOVEC

stavbni podjetnik, koncesijonirani tesarski mojster, lastnik parne žage in trgovina z lesom na Lavi pri Celju,

se priporoča za prevzete vse v stavbo stroko spadajočih, posebej zlasti tesarskih del. Nakupuje stavbni les po primernih cenah in proti gotovemu plačilu.

14 52-37

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **4 odstotke** ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji Grad in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove **30.000 kron**, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitve slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovenci, poslužujte se Južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v južnoštajersko hranilnico.

56 52-28

POSJOJILNICA V CELJU

Telefon šte. 22.

v lastni hiši „Narodni dom“.

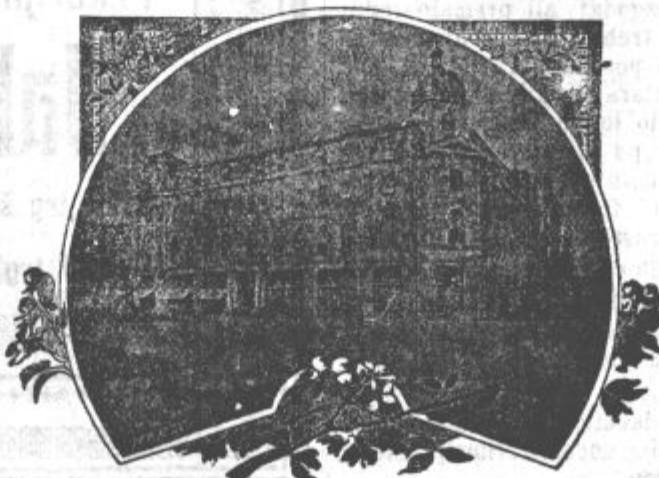
Telefon šte. 22.

POSJOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadrušnikov, kateri imajo vsega nad 88.000 kron vplačanih deležev.

POSJOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun nedelje in praznikov.

— Poštne hranilnice ček. št. 9579 —

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$. — Sprejema vlozne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti 6% , $5\frac{1}{2}\%$ in 5% obrestovanju.

Nad 340.000 kron rezervn. zaklada

47 52-28

„Narodna založba v Celju“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

priporočila iz svoje zaloge:

„Knjižnica Narodne založbe v Celju“

I. zvezek.

Vsebina: Gogolj, **Strašno maščevanje**. Poslovenil J. A. Glonar. — Gogolj, **Nos**. Poslovenil Gregorij (106 strani).

Cena okusno broširanemu izvodu 80 v, po pošti 90 v.

„Uvod v narodno gospodarstvo“.

Po Maurice Blockovi knjigi „Petit manuel d' economie pratique“, uredil dr. Vekoslav Kukovec (160 strani). Cena 1 K, po pošti 1 K 10 vin.

Nadalje imamo še precej izvodov

„Kmetškega koledarja za l. 1909“

s celo vrsto izbornih gospodarskih člankov, katerega dajemo c. društvom, zavodom in knjižnicam po posebno znižanih cenah, knjižnicam tudi zastonj proti povrnitvi poštne.

Največja in najcenejša izber
zaročnik in različnih drugih zlatih, double itd. uhanov, verižic, zapestnic in sploh vsakovrstne zlatnine in srebrnine.

prstanov

9 52-29

Pozor! Predno si kupite uro, ogledajte si moje velikkansko zalogo pravih švicarskih zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur, budilk, verižic, toplomerov, očal, daljnogledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite **cenike**, katere razpošiljam zastonj in poštne prosto. Popravila izborna in točna.

Rafael Salmič
v Celju, „Narodni dom“.

Darujte za Nar. sklad!

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje za doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

Rezervni fond: 41,335.041.01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97.814.430.97 K. — Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo. — Vsa pojasnila daje: Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gosposkih ulicah šte. 12.

261 32-10

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. — Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.

Zvezna trgovina

Svoji k svojim!

Rotovška ulica šte. 2 v Celju Rotovška ulica šte. 2

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem i. t. d.

Svoji k svojim!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica kron 3,000.000.

Podružnico v Spljetu.

Stritarjeve ulice šte. 2.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond kron 300.000.

Podružnica v Trstu.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Poštne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Urađuje se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure
dopoldne.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in čresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih.

pet od sto (5%)

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

Darujte za Narodni sklad!

Smrt

doleti vsacega, ampak sreča
samo tistega, kateri naroči
sedaj belo platno v veletrg. hiši
R. Stermecki, Celje, Štajersko.

Štajersko platno	m po 36 v
Slovensko platno	" " 40 "
Savinsko platno	" " 44 "
Vojško platno	" " 46 "
Domestik-platno	" " 48 "
Gorsko platno	" " 60 "
Istrija-tkanina	" " 54 "
Holandska tkanina	" " 60 "

Vzorci zastonj in pošiljatve čez
20 kron franko.

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta
izdeluje vse različne vrste obutal v
modernih fazonah in po solidnih cenah.

Repno seme

kranjsko in bavarsko se dobi vsako
množino pri

A. KOLENCU v Celju,
„Narodni dom“ in Graška cesta.

Solnate vreče

kupi vsako množino

A. KOLENC v Celju.

Zabukovski premog

na cele vozove se dobi po ceni pri

A. KOLENCU v Celju.

Najboljše mlatilnice

za rabo na roke, gepelj in vodno moč, geplje,
čistilnice (pajkle in trierje) vseh vrst, sadne in
grozdne mline, slamoreznice, kakor vsakovrstne
poljedelske stroje, zajamčeno najboljšega iz-
delka, priporoča po najnižjih cenah

trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

Slike in cene strojev pošilja z obratno pošto
zastonj in franko.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda.

Narodna dolžnost vsake slovenske
gospodinje je, da zahteva v vsaki
trgovini le izborno

z znamko „tiger“

Pfeiferjevo pralno milo

iz milarne **Ivana Pfeifer**
v **Spodnji Hudinji** pri Celju — pošta Celje.

Poštno-hran. rač. št. 848.428.
1143 zadržnikov.
Vplačani deleži K 21.450.—.

■ Ustanovno leto 1881. ■

Rez. zaklad ca. K 100.000.—.
Denarni promet v letu 1908
K 2.790.060-77.

„SAVINSKA POSOJILNICA V ŽALCU“

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO.

Hranilne vloge obrestuje po 5% z letnim pripisovanjem k glavnici, položbe v tekočem računu pa po 4³/₄% od dne do dne s poluletnim kapitalizovanjem. **Rentni davek** plačuje posojilnica sama. **Hranilne knjižice** drugih zavodov sprejema kot gotovino. **Posojila** daje na hipoteke, hipotekarne cesije, vrednostne listine, dragocene stvari, na blago, ki ni po-kvari podvrženo in na poroke; dovoljuje odprti kredit v tekočem računu in eskomptuje trgovske menice. Obrestna mera je 6%. Preskrbuje ceno inkaso nakaznic in menic. Postrežba v vsakem oziru kulantna in točna. Poštnohranilne položnice na razpólogo. Posluje vsak dan; posebni uradni dan za stranke pa je izvzemši praznike vsak **ponedeljek in petek.**

Ravnateljstvo:

Predsednik: **Franz Roblek**, veleposestnik in državni poslanec. Blagajnik: **Josip Širca**, veleposestnik in župan.
Tajnik: **Franz Piki**, posestnik. Odbornika: **Dr. M. Bergmann**, zdravnik in posestnik; **Josip Žigan**, veleposestnik.

159 25—10

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavlj.: „Kamnoseška in-
dustrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kam-
noseška obrt s strojnim
obratom.

Izvrševanje vseh stavbe-
nih del: kakor stopnic, fasad,
podbojev, pomolov, nastavkov
itd. iz različnih kamenov in
cementa.

Specijalna delavnica in
podobarski atelje za
umetna cerkvena dela
kakor: altarjev, obhajilnih miz,
priznic, kropilnih in krstnih
kamnov itd.

Brušenje, puliranje in
struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga
nagrobnih spomenikov iz
različnih marmornih vrst gra-
t in sljenitov po razno-
vrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoni-
ranih rodbinskih grobišč
(rakev).

Tlakovanje cerkva, dvoran
in hodnikov s samotnim ali
cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih
plošč iz različnih najbolj idočih
marmornih vrst v vseh oblikah.
Popravljanje spomenikov, ude-
lanje napisov v iste.